

Sygn. akt IV U 55/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sąd. Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 września 2014r. w S.

odwołania R. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 2 grudnia 2013r. Nr (...)

w sprawie R. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala prawo R. G. do emerytury od 16 października 2013r.

Sygn. akt: IV U 55/14 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 2 grudnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.27 i 28 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił R. G. prawa do emerytury wskazując, że udokumentowany przez ubezpieczonego okres składkowy wynosi (...), a minimalny wymagany ustawą okres składkowy i nieskładkowy wynosi w przypadku mężczyzn 20 lat. Organ rentowy podniósł, że do stażu pracy nie uwzględniono okresów pracy w gospodarstwie rolnym dziadków, tj. od 17 lipca 1964r. do 5 czerwca 1973r. i od 22 grudnia 1974r. do 30 czerwca 1977r., gdyż w okresach tych ubezpieczony nie zamieszkiwał z dziadkami ani w bliskim sąsiedztwie z nimi.

Odwołanie od w/w decyzji złożył R. G. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że wbrew twierdzeniom organu rentowego mieszkał z dziadkami i pracował w ich gospodarstwie rolnym położonym w miejscowości O.. Po śmierci dziadków –(...)sam zajmował się gospodarstwem i opłacał składki ubezpieczenia społecznego rolników (odwołanie k.2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.3-5).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony R. G. w dniu (...). W dniu 31 października 2013r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Jest to drugi wniosek ubezpieczonego o ustalenie tego prawa. Pierwszy rozpoznany został decyzją odmowną z 9 sierpnia 2013r. w związku z nieosiągnięciem przez ubezpieczonego wieku emerytalnego. Do ponownego wniosku o emeryturę ubezpieczony dołączył zaświadczenie Starostwa Powiatowego w M. z 23 października 2013r. dotyczące gospodarstwa rolnego dziadków ubezpieczonego H. i S. małż. G., zaświadczenia Urzędu Miejskiego w K. z 14 października 2013r. i 4 listopada 2013r. dotyczące odpowiednio opłacania składek na Fundusz Emerytalny (...) oraz miejsca zameldowania, a ponadto własne oświadczenie i zeznania świadków na okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym dziadków w okresie od 17 lipca 1964r. do 15 maja 1984r. (wniosek o emeryturę z 31 października 2013r. k.1 i n. akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych dokumentów oraz innych dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, organ ten ustalił, że udokumentowany przez ubezpieczonego okres składkowy wynosi 5 lat, 7 miesięcy i 1 dzień, a okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników 9 lat (karta przebiegu zatrudnienia k.17 akt emerytalnych. Do okresu ubezpieczenia nie zaliczono ubezpieczonemu okresu pracy w gospodarstwie rolnym dziadków H. i S. G. (1) od 17 lipca 1964r. do 5 czerwca 1973r. oraz od 22 grudnia 1974r. do 30 czerwca 1977r. wskazując, że ubezpieczony nie zamieszkiwał z dziadkami ani w pobliskim sąsiedztwie z nimi. Z uwagi na brak wymaganego ustawą minimalnego 20-letniego okresu składkowego i nieskładkowego zaskarżoną decyzją z 2 grudnia 2013r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury (decyzja z 2 grudnia 2013r. k.18 akt emerytalnych).

Ubezpieczony R. G. urodził się (...) w miejscowości M.. Od urodzenia mieszkał razem z rodzicami we wsi O. gmina K., w domu swoich dziadków ze strony ojca ,tj. H. i S. małż. G.. Miejscowość O. położona jest niecałe 2 km od K.. Od dnia 24 czerwca 1957r. ubezpieczony był zameldowany pod adresem: K., ul. (...) (zaświadczenie k.14 akt emerytalnych). Pod adresem tym jego rodzice wybudowali dom i tam się przeprowadzili. R. G. nie zmienił swojego miejsca zamieszkania. W dalszym ciągu mieszkał z dziadkami w miejscowości O.. Stamtąd chodził pieszo do szkoły podstawowej w K.. Po ukończeniu szkoły podstawowej ubezpieczony rozpoczął naukę w szkole budowlanej w M., ale uczęszczał do niej tylko przez 3 miesiące, po czym zaniechał dalszej nauki. Ubezpieczony ma wykształcenie podstawowe. Ubezpieczony był najstarszy z rodzeństwa. Miał dwie siostry, jedną młodszą o 3 lata i drugą młodszą o 10 lat oraz dwóch braci, jednego młodszego o 4 lata i drugiego młodszego o 5 lat. Rodzeństwo ubezpieczonego mieszkało z rodzicami w K., gdzie ojciec ubezpieczonego był kierownikiem sklepu, a matka pracowała w restauracji (zeznania ubezpieczonego k.13v-14 – godzina 1 minuta 1 nagrania i k.11-12 – nagranie od minuty 1 do 24).

Dziadkowie ubezpieczonego S. i H. małżonkowie G. od lat 60-tych XX wieku byli posiadaczami gospodarstwa rolnego położonego we wsi O. gmina K. o powierzchni 9,86 ha. Z czasem powierzchnia gospodarstwa uległa zwiększeniu do około 15 ha i obejmowała również grunty położone w sąsiedniej gminie M.. W 1979r. wydano na rzecz H. i S. małżonków G. akt własności ziemi przedmiotowego gospodarstwa rolnego (zaświadczenie k.8 akt emerytalnych). Dziadkowie ubezpieczonego uprawiali m.in. ziemniaki, owies, żyto oraz hodowali zwierzęta w postaci 3 krów, byka, konia, około 20 sztuk trzody chlewnej jednorazowo. Ponadto posiadali drób w ilości około 200-300 kur, gęsi i kaczek. Mieszkając z dziadkami, od ukończenia w dniu 16 lipca 1964r. 16. roku życia ubezpieczony stale pracował w powyższym gospodarstwie rolnym (wyłączając krótki – dwumiesięczny okres służby wojskowej, o czym poniżej) i wykonywał wszystkie czynności związane z prowadzeniem gospodarstwa. Prace te obejmowały prace w polu z użyciem konia – oranie, sianie, wywożenie obornika, a także prace przy sianokosach, żniwach, wykopkach oraz wszystkie prace w obejściu związane z utrzymaniem zwierząt – przygotowanie karmy, karmienie i pojenie zwierząt, prace porządkowe w pomieszczeniach gospodarskich oraz inne prace wynikające z bieżącej potrzeby. Ubezpieczony pracował codziennie, w wymiarze nie mniejszym niż 8-10 godzin. Oprócz dziadków ubezpieczonego i samego ubezpieczonego nikt inny nie pracował stale w przedmiotowym gospodarstwie rolnym. Rodzice ubezpieczonego tylko doraźnie pomagali w gospodarstwie. Pozostałe dzieci dziadków ubezpieczonego mieszkały ze swoimi rodzinami poza gospodarstwem rolnym – w M., W. i K.. Ubezpieczony pracował wraz z dziadkami w ich gospodarstwie rolnym do śmierci dziadków – babka ubezpieczonego H. G. zmarła w 1971r., a dziadek ubezpieczonego S. G. (1) w 1975r. Po śmierci dziadków ubezpieczony samodzielnie prowadził przedmiotowe gospodarstwo rolne, przy czym poczynając od 1 lipca 1977r. do 31 grudnia 1988r. opłacał składki na Fundusz Emerytalny (...). W 1989r. przeprowadził się do K., gdzie mieszka do chwili obecnej (zaświadczenie o opłacaniu składek na F. k.9 akt emerytalnych, zeznania świadków: S. C. k.12v – nagranie

od minuty 27 do 32, J. M. k.12v-13 – nagranie od minuty 32 do 41 i J. W. k.13-13v – nagranie od minuty 41 do 50 oraz zeznania ubezpieczonego k.13v-14 – nagranie od godziny 1 minuty 1 do godziny 1 minuty 6 i k.11-12 – nagranie od minuty 1 do 24).

W okresie od 18 lutego 1969r. do 19 kwietnia 1969r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową (kserokopia książeczki wojskowej k.10 akt rentowych za wnioskiem z 16 lipca 1998r.).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie R. G. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.28 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013r., poz.1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949r., którzy nie osiągnęli okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art.27 ust.1 pkt 2 (wynoszącego w przypadku mężczyzn 25 lat), przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- osiągnęli wiek emerytalny, o którym mowa w art.27 ust.2 i 3 – wynoszący w przypadku mężczyzn urodzonych od 1 lipca 1948r. do 30 września 1948r. co najmniej 65 lat i 3 miesiące,
- mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 15 lat dla kobiet i 20 lat dla mężczyzn.

W sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony, który urodził się w dniu (...), a zatem przed 1 stycznia 1949r., w dniu 16 października 2013r.(...), a zatem osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w powyższym przepisie. Kwestią sporną było to, czy ubezpieczony legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze co najmniej 20 lat. Rozpoznając wniosek ubezpieczonego organ rentowy uznał za udowodniony przez ubezpieczonego okres składkowy w wymiarze 5 lat, 7 miesięcy i 1 dzień, przy czym staż ten wynikał z okresów pracy ubezpieczonego poza rolnictwem (vide: karta przebiegu zatrudnienia k.17 akt emerytalnych). Ponadto do stażu ubezpieczeniowego organ rentowy uwzględnił okres opłacania przez ubezpieczonego składek na ubezpieczenie społeczne rolników poczynając od 1 lipca 1977r. w wymiarze 9 lat (zaświadczenie k.9 i karta przebiegu zatrudnienia k.17 akt emerytalnych). Łącznie uznany przez organ rentowy staż ubezpieczeniowy R. G. wyniósł 14 lat, 7 miesięcy i 1 dzień.

Rozstrzygnięcia wymagała kwestia czy brakujący do 20 lat okres w wymiarze 5 lat, 4 miesiące i 29 dni może być uzupełniony okresem pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu przez ubezpieczonego 16. roku życia. Analizując okoliczności sprawy Sąd uznał, że okres ten powinien podlegać zaliczeniu do stażu ubezpieczeniowego R. G., a odmienne w tym względzie stanowisko organu rentowego jest niesłuszne. Zgodnie z art.10 ust.1 pkt 3 w/w ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się – traktując je – jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art.5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Odmawiając zaliczenia pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16. roku życia ,tj. od 16 lipca 1964r. organ rentowy wskazał na fakt niezamieszkiwania ubezpieczonego na terenie gospodarstwa rolnego i w jego pobliżu i przez to na niemożność wykonywania przez niego stałej pracy w gospodarstwie rolnym dziadków H. i S. małż. G.. W uzasadnieniu takiego stanowiska organ rentowy wskazywał na fakt zameldowania ubezpieczonego, poczynając od 24 czerwca 1957r. poza gospodarstwem rolnym ,tj. w miejscowości K.. Poza sporem jest, że od wskazanej daty ubezpieczony był zameldowany w K., gdzie zamieszkiwali jego rodzice. Świadczy o tym zaświadczenie Urzędu Miejskiego w K. (k.14 akt emerytalnych). Podkreślić jednak należy, że fakt zameldowania w określonym miejscu nie przesądza o faktycznym miejscu zamieszkania. Rozpoznając wniosek ubezpieczonego organ rentowy oparł się na dokumencie potwierdzającym miejsce zameldowania ubezpieczonego pomijając całkowicie zeznania świadków wskazujących na pracę ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym, która to praca mogła być przecież wykonywana przez ubezpieczonego niezależnie od zamieszkiwania na terenie gospodarstwa, które oddalone było od K. (gdzie według organu rentowego ubezpieczony zamieszkiwał) zaledwie o około 1,5 km. Z ustaleń Sądu poczynionych w

oparciu o dowody z dokumentów oraz dowody ze spójnych i logicznych zeznań świadków – (...) i pobliskiej wsi P., będących dla ubezpieczonego osobami obcymi, a także w oparciu o dowód z zeznań ubezpieczonego wynika, że ubezpieczony od urodzenia przez wczesne i późniejsze dzieciństwo aż do dorosłości zamieszkiwał z dziadkami na terenie ich gospodarstwa rolnego i po ukończeniu 16. roku życia stale pracował w tym gospodarstwie rolnym. Ustaleń tych nie podważa fakt, że od drugiej połowy lat 50-tych rodzice ubezpieczonego mieszkali w pobliskim K.. Jak już wskazano wieś O. jest oddalona od K. zaledwie o około 1,5 km, a relacje w rodzinie ubezpieczonego ułożyły się tak, że ubezpieczony - od urodzenia mieszkający na terenie gospodarstwa - pozostał w nim również po wybudowaniu przez rodziców domu w K.. Zauważyć należy, że ubezpieczony był najstarszy z rodzeństwa, a po ukończeniu szkoły podstawowej (poza kilkoma miesiącami nauki w nieodległym M.) nie kontynuował już nauki. Praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym obejmowała wszystkie prace polowe, prace w obejściu i przy zwierzętach. Była to praca stała, wykonywana codziennie, w wymiarze co najmniej 8 godzin. Taki wymiar czasu pracy z pewnością był uzasadniony znacznym arealem gospodarstwa (vide: ustalenia faktyczne). W tych okolicznościach zasadne było uznanie, że w okresie (...). (wyłączając dwumiesięczną przerwę w 1969r. związaną ze służbą wojskową oraz okres od 6 czerwca 1973r. do 21 grudnia 1974r., kiedy ubezpieczony podjął pracę poza rolnictwem – karta przebiegu zatrudnienia k.17 akt emerytalnych) ubezpieczony stale pracował w gospodarstwie rolnym (...) i łączny okres tej pracy przekracza brakujący okres 5 lat, 4 miesiące i 29 dni. Kończąc wskazać należy, że w świetle zgromadzonych dowodów nie może być wątpliwości, że H. i S. G. (2) byli dziadkami ubezpieczonego, mimo różnicy w zapisie nazwiska ubezpieczonego (...).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477⁽⁽¹⁴⁾⁾§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że R. G. przysługuje prawo do emerytury (...), tj. od dnia, w którym osiągnął wiek emerytalny ,tj. (...).